

Dünyalık işlerimiz için duâ okunur mu?

Seydişehir'den Rabia Orhan: “Dünyalık işlerimiz ve ihtiyaçlarımız için duâ okunur mu? 4444 Defa Salat-ı tefrîciye duâsı okunarak dünyevî bir şey istenir mi? Meselâ Üniversite sınavı için okunur mu?”

Dünyevî, uhrevî, şahsî, içtimâî her türlü iş, istek, ihtiyaç ve dileklerimiz esnasında duâ yapabiliriz. Her istek ve ihtiyaç zamanı, aynı zamanda söz konusu ihtiyacımızla ilgili hususî duânın da vaktidir. Duâlarımızda Cenâb-ı Kâdî'ül-Hâcât'tan her ihtiyacımızı dile getirebiliriz. Bu esnada hâsiyeti ve faydası yüksek olduğu rivâyet edilen Salavât ve kudsî duâ metinlerinden istifâde edebiliriz.

Fakat, dünyevî istek ve ihtiyaçlarımızı duâlarımızda “biricik gâye” yapmamaya özen göstermeli; duâlarımız için “biricik gâyenin” Allah'ın rızâsını kazanmak olduğunu unutmamalıyız. Başka bir ifâdeyle, her duânın bir ibâdet olduğunu, her ibâdetin de sırf Allah rızâsı için yapılması gerektiğini unutmamalı; Allah'a her el ve gönül açışımızda, öncelikle O'nun rızâsını aradığımızı teslim etmeli ve O'ndan hayırlı olanı istediğimizi beyan etmeliyiz. Duâmızın kabûlünü de Allah'ın hikmetine bırakmalıyız.

Diğer yandan; kavî duâdan sonra fiilî olarak üzerimize düşeni ihmal etmemeliyiz. Meselâ üniversite sınavını kazanmak gibi muhakkak fiilî duâ gerektiren, mutlaka tekniğine ve usûlüne göre çalışmamızı gerekli kılan iş ve isteklerde yeterince çalışmak ve istediğimiz şeye fiilî olarak teşebbüs etmek kayıt ve şartıyla hiç şüphesiz 4444 defa Salat-ı tefrîciye okuyarak sözlü duâmızı da yapabiliriz. Böylece söz diliyle yaptığımız duâyı, hal diliyle yaptığımız duâ için bir tamamlayıcı ve takviye edici unsur olarak tayin etmiş oluruz.

“Duânız olmazsa ne ehemmiyetiniz var?” (1) ve “Duâ edin, size cevap vereyim.” (2) Âyetlerinin tefsîrinde önemli duâ üsluplarına işâret eden Üstad Bedîüzzaman Hazretleri, duânın kabul şartlarının bu üsluplar ve diller içinde gizli olduğunu beyan eder. Bedîüzzaman'a göre, âdâbına uygun olarak Cenâb-ı Hak'tan bir şey

istendiğinde, Cenab-ı Hak verir. Duâda kullanılan önemli üsluplar ve diller şunlardır:

1-İstidât dili: İstidat ve yeteneklerin dili ile istenen şey dâimâ verilir. Tüm varlıkların istidat dili ile yaptıkları duâlar Allah'ın dergâhına yükselmekte ve kabûl görmektedir. Buna tüm kâinât şahittir.

2-Fitrî ihtiyaç dili: İstenen şey, fitrî bir ihtiyaç ise, kabûl edilir. Duâlarını fitrî ihtiyaç diliyle yapan canlılar, ihtiyaçlarına ummadıkları şekillerde nâil olmaktadır.

3-Istırar dili: Zorda kalan ve dert çeken acı sahibi birisinin “acı diliyle” yaptığı duâyı Cenab-ı Hak makbul sayar.

4-Hal ve fiil dili: Bizzat fiil ve davranışlarla uygun tutum sergilenerek yapılan duâlar makbûle şâyândır. Sebepleri bir araya getirmek, Allah'ın istenen şeyi vermesi için görmek istediği bir fiilî duâ hâlidir. Meselâ hasta olan birisi doktora ve eczacıya Allah'tan şifâ talebiyle gider, ilâçlarını Allah'tan şifâ talebiyle alır ve kullanır. Hastanın bu hâli bir duâ vaziyetidir ki, Cenâb-ı Hak katında makbul sayılır. Yine meselâ bir çiftçi, Cenâb-ı Hak'tan bereketli ürün istemek için, toprağı sürmekle rahmet kapısını çalmış olur. Yine meselâ bir öğrenci, kazanmak istediği bir sınav için sınavın kapsadığı bilgi alanını ve soru tekniğini dikkate alacak derecede ve gerektiği gibi çalışmakla, başarılı olmak için hal ve fiil dili ile duâ yapmış olur.

5-Söz ve kalp dili: İlk dört dil ile ulaşılmayan bir istek ve ihtiyaç için nihâyet söz ve kalp dili ile duâ edilir ve Cenâb-ı Hak'tan istenir. Kul, güç yetiremediği konularda diliyle ve kalbiyle Allah'ın kudret ve rahmetine sığınır, Cenâb-ı Hak da bu sığınışı inşaallah kabul eder.

Peygamber Efendimiz'in (asm) ifâdesiyle duânın kendisi de bir ibâdet olduğundan (3), duânın sırf dünyevî maksatlar gaye edilerek yapılmayacağını beyan eden Üstad Saîd Nursî Hazretleri, ibâdetin gâyesinin uhrevî olduğunu, dünyevî maksatların ise ancak bu ibâdetin özel vakitleri hükmünde bulunduğunu kaydeder. Bedüzzaman'a göre, belâların gelmesi, dertlerin verilmesi, hastalıkların ve muzır şeylerin musallat olması, başarı için tahammül oranında stres bazı duâların husûsî vakitleridir. Bu vakitlerde Cenâb-ı Hakk'a duâ edilmelidir. Ancak belâlar gitmez ise, “Duâm kabul olmadı.” Denilmemeli; “Duânın vakti bitmedi.” denilmeli ve duâya devam edilmelidir. Allah'ın rahmetinden ümit kesilmemelidir. (4)

Duâlarımızı Kur'ân'daki duâ âyetleriyle yapabileceğimiz gibi, tesirli olduğu rivâyet edilen duâ metinleriyle de yapabiliriz. Meselâ, -yukarıda da belirtildiği gibi- tabî ki Salât-ı Tefriciye okuyabiliriz. Salât-ı Tüncînâ okuyabiliriz. Cevşen okuyabiliriz. Daha başka mücerreb (tesirli olduğu tecrübe edilmiş) duâ metinleri okuyabiliriz. Veya

dilimizin döndüğü kadar kendi öz lisânımızla da duâ yapabiliriz.

Önemli olan kalbimizin sadece ve sadece Allah'a temayülü ve yönelişidir. Duâda en mühim esas budur. Yani bir tasamızın giderilmesi esnasında duâ yaparken, gâyemiz, duâmız vesîlesiyle Allah'a yaklaşmak olmalıdır. Bu gâye birinci plânda bulunduktan sonra, tasamızın hayırlı bir sonuçla giderilmesini istemekte ve bunu bir müşevvik ve müreccih (teşvik ve tercih edici) bilmekte bir sakınca yoktur. (5)

Ancak, Allah'a yaklaşmayı murad etmez, Allah'ın rızâsını talep etmez ve meselâ Salat-ı Tefrîciye okuyarak yalnız ve kasten dünyevî maksadı istersek; öte yandan, üniversite sınavını kazanmak için gerekli çalışmayı yapmaz ve yalnız 4444 defa Salat-ı Tefrîciye okursak, yalnız bu hedef ve bu tarz, duâmızın kabûle karîn olması için yeterli bir hedef ve tarz olmaz.

Öyleyse hem çalışmamızı ve duâmızı yalnız Allah için yapmalıyız, hem de sözlü duâmızla birlikte duâmızın fiil ayağını eksik etmemeliyiz. Bu şartlara riâyet ettikten sonra, dünyalık da olsa isteklerimizi duâ diliyle, Rabb'imize arz etmemiz duâmızı dünyevîleştirmez.

Dipnot:

- (1) Furkân Sûresi, 25/77;
- (2) Mü'min Sûresi, 40/60;
- (3) Tirmizî, Duâ, 2;
- (4) Sözler, s. 287;
- (5) Lem'alar, s. 136